

Preses relīze

Luksemburgā, 2018. gada 11. janvārī

JASPERS reģionālajam atbalstam, ko sniedz Komisija un EIB, ir jābūt mērķtiecīgākam, secina ES revidenti

Saskaņā ar jaunāko Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumu ES iniciatīvai, kuru vada Eiropas Investīciju banka (EIB) un kuras mērķis ir palīdzēt dalībvalstīm pieteikties uz kohēzijas un reģionālajiem fondiem, piemīt ievērojamas nepilnības. Revidenti atzīst, ka iniciatīva “Kopēja palīdzība projektu sagatavošanai Eiropas reģionos” (JASPERS) veicināja projektu ātrāku pieņemšanu, bet tā nespēja ietekmēt ES līdzekļu apguvi. Revidenti saka, ka palīdzībai, kuru sniedz saskaņā ar iniciatīvu JASPERS, jāklūst mērķtiecīgāka.

Eiropas Komisija un Eiropas Investīciju banka izveidoja JASPERS ar mērķi sniegt neatkarīgas bezmaksas konsultācijas dalībvalstīm, kuras pievienojās ES pēc 2004. gada, lai palīdzētu tām sagatavot kvalitatīvus priekšlikumus lielapjoma reģionāliem investīciju projektiem.

Revidenti apmeklēja Horvātiju, Maltu, Poliju un Rumāniju, un revīzija aptvēra laika posmu no 2006. gada līdz 2016. gada beigām. Tika konstatētas nepilnības JASPERS galveno mērķu, kā arī pienākumu un atbildības noteikšanā. Tas savukārt izraisīja trūkumus iniciatīvas darbībā un pakļāva riskam pārskatbaidību.

“JASPERS palīdzība nebija pietiekami mērķtiecīga, tāpēc daudzi uzdevumi tika atcelti vai atlikti,” sacīja par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Oskar Herics. “Lai gan šo iniciatīvu sākotnēji paredzēja 2007.–2013. gada periodam, to pagarināja, bet tai nav skaidru, izmērāmu mērķu, kas ļautu secināt, ka ir sasniegts iniciatīvas nolūks.”

2014.–2020. gada perioda sākumā ar JASPERS sāka atbalstīt arī atliktos lielos projektus, kurus bija jāpārnes no iepriekšējā plānošanas perioda, un dalībvalstis tika mudinātas vairāk izmantot bezmaksas palīdzību projektu īstenošanas posmā, lai gan neviena no šīm darbībām nebija prioritāte.

Bija būtiskas nepilnības jaunās neatkarīgās kvalitātes pārbaudes funkcijas izveidē 2014.–2020. gada plānošanas periodam. Tā kā viena un tā pati persona atbildēja gan par kvalitātes pārbaudi, gan par konsultāciju darba apstiprināšanu, mazinājās JASPERS kvalitātes pārbaudi neatkarība, atzīst revidenti, kuri konstatēja lielu objektivitātes trūkuma risku saistībā ar JASPERS konsultāciju funkciju.

JASPERS sniegtā palīdzība bija samērā visaptveroša, veicināja projektu ātrāku pieņemšanu un kopumā ietekmēja revidēto lielo projektu kvalitāti. Tomēr revidenti konstatēja, ka iniciatīvai bija maza ietekme vai nebija ietekmes uz šo projektu plānoto darbības jomu, rezultātiem un īstenošanas grafiku. 2007.–2013. gada periodā Komisijai vajadzēja mazāk laika, lai apstiprinātu lielos projektus, kuru sagatavošanā palīdzību sniedza JASPERS, tomēr JASPERS parasti nevarēja ietekmēt ES līdzekļu apguvi. Tam par galveno iemeslu bija īstenošanas kavējumi projektu līmenī.

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu.

Tās pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revidenti atzīst, ka *JASPERS* laika gaitā vairāk koncentrējās uz dalībvalstu administratīvās spējas veidošanu. *JASPERS* ietekme uz administratīvo spēju nenodrošināja lielāku neatkarību no palīdzības. Gan valstu iestādes, gan projektu atbalsta saņēmēji norādīja, ka *JASPERS* pozitīvi ietekmējis to administratīvo spēju, bet revidenti neguva pierādījumus tam, ka šāds uzlabojums tiešām būtu noticis.

Novērotās nepilnības apvienojumā ar būtiskiem trūkumiem *JASPERS* darbību plānošanā, uzraudzībā un novērtēšanā apdraud iniciatīvas sekmīgu darbību, it īpaši lietderības un efektivitātes ziņā.

Revidenti iesaka Komisijai

- vairāk kontrolēt *JASPERS* stratēģisko plānošanu, kas ļautu iniciatīvu pakāpeniski izbeigt, kad tās galvenie mērķi būs sasniegti;
- veikt tūlītējus pasākumus, lai mazinātu lielo objektivitātes trūkuma risku, kad *JASPERS* neatkarīgi pārbauda projektus, kuriem sniegts konsultatīvais atbalsts;
- iegūt pilnu piekļuvi, lai pārbaudītu *JASPERS* neatkarīgas pārbaudes procedūru kvalitāti;
- virzīt *JASPERS* palīdzību, ņemot vērā projektu attīstību, un nodrošināt, ka tā koncentrējas uz konsultācijām lielajiem projektiem;
- integrēt *JASPERS* darbības Komisijas tehniskās palīdzības stratēģijā;
- laika gaitā pielāgot *JASPERS* spēju veidošanas darbības dalībvalstīs, lai tās mudinātu sasniegt ilgtspējīgu administratīvās spējas līmeni;
- ieviest visaptverošu uzraudzību un novērtēšanu;
- nodrošināt, ka *JASPERS* izmaksas ir samērīgas un atspoguļo faktiskās izmaksas.

Piezīmes izdevējiem

JASPERS kopīgi finansē Eiropas Investīciju banka (EIB), Eiropas Komisija (no ES budžeta) un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka. Stratēģiskus lēmumus par iniciatīvas vadību un uzraudzību visi trīs partneri pieņem vienbalsīgi.

JASPERS faktiskās izmaksas no darbības sākšanas 2006. gadā līdz 2016. gada beigām sasniedza apmēram 284 miljonus EUR. Aptuveni 79 % finansēja no ES budžeta, savukārt atlikušo summu sedza pārējie partneri, nodrošinot *JASPERS* personālu. Laikā no 2006. gada līdz 2016. gada decembrim Komisija apstiprināja 963 lielos projektus, kas attiecās uz 2007.–2013. gada plānošanas periodu. No tiem aptuveni 53 % atbalstīja *JASPERS*. Šajos *JASPERS* atbalstītajos projektos ieguldītā kopējā summa bija aptuveni 77,6 miljardi EUR; kopējais ES ieguldījums bija 46,2 miljardi EUR.

JASPERS vada speciāli izveidota EIB nodaļa Luksemburgā. Nodaļā strādā 124 darbinieki, un tai ir arī reģionālie biroji Varšavā, Vīnē un Bukarestē, kā arī viena filiāle Briselē.

Revīziju attiecībā uz Horvātiju un Poliju ERP veica sadarbībā ar šo valstu augstākajām revīzijas iestādēm, jo tās vienlaikus ar ERP veica *JASPERS* ietekmes revīziju valsts līmenī. ERP ir paredzējusi izdot vēl vienu ziņojumu kopīgi ar šīm divām augstākajām revīzijas iestādēm 2018. gada februārī.

Īpašais ziņojums Nr. 1/2018 "Kopēja palīdzība projektu sagatavošanai Eiropas reģionos (*JASPERS*) — laiks to novirzīt mērķtiecīgāk" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.